

Kontakt dla mediów:
e-mail: media@parp.gov.pl

Informacja prasowa
Warszawa, 06.02.2024 r.

Różne oblicza rzemiosła

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości opublikowała raport pn. „Tropami polskiego rzemiosła”, w którym kompleksowo analizuje ten sektor naszej gospodarki. W raporcie dokonano podziału firm ze względu na ich kondycję rynkową i potencjał rozwoju.

Wyróżniono pięć grup przedsiębiorców rzemieślników, wśród których są: wojownicy, bierni kontynuatorzy, zdobywcy, prymusi i ostrożni.

Wojownicy nie składają broni

Najliczniejszą grupę rzemieślników stanowią wojownicy (39%), których sytuacja ekonomiczna jest mało korzystna, ale większości z nich udało się osiągnąć przychody za 2022 rok na tym samym poziomie co rok wcześniej. Najważniejsze cele na bieżący rok tych przedsiębiorców to utrzymanie się na rynku i zapewnienie płynności finansowej. Zatem są to raczej firmy o niestabilnej sytuacji finansowej, które mimo to wykazują oznaki aktywności prorozwojowej. Przejawia się ona w naborze pracowników w ciągu ostatnich 12 miesięcy i inwestycjach w wyposażenie warsztatu rzemieślniczego. Firmy z tej grupy często mają plany na najbliższe trzy lata, które na ogół dotyczą wprowadzenia nowych lub udoskonalonych produktów, usług i dalszej modernizacji warsztatu. Mimo trudnej sytuacji nie poddają się, ale walczą.

Wojownicy to najczęściej firmy dojrzałe, o zróżnicowanym profilu branżowym, z największym udziałem rzemiosł budowlanych i nieco większym niż w pozostałych segmentach udziałem rzemiosł metalowych.

Bierni kontynuatorzy

Bierni kontynuatorzy to drugi bardzo liczny segment rzemieślników (36%). Z wyżej omawianą grupą łączy ich umiarkowanie korzystna sytuacja firmy oraz podobna dynamika przychodów za 2022 rok. Jednak wśród biernych kontynuatorów bardzo rzadko są firmy, które zatrudniały pracowników, podejmowały działania inwestycyjne czy miały opracowaną strategię.

Właściciele tych firm bardzo rzadko podnosili swoje kwalifikacje.

To grupa z dominującym udziałem przedstawicieli rzemiosł budowlanych (40%) oraz relatywnie wysokim udziałem osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (90%).

Zdobycy poszukują nowych możliwości

Zdobycy to niezbyt liczna grupa rzemieślników (10%), którzy poszukują nowych rynków zbytu. Wyróżniają się wyraźnym zamiarem pozyskania nowych klientów i wzrostu sprzedaży.

Sytuacja tych firm jest określana jako dobra, dość często stwierdzano również dodatnią dynamikę przychodów. Firmy te wprawdzie zatrudniały nowych pracowników, ale rzadko inwestowały w obszary pozakadrowe. Przedsiębiorcy z tej grupy na ogół deklarują strategię firmy. Segment ten jest zdominowany przez przedstawicieli rzemiosł budowlanych (40%), urody, stylizacji i zdrowia (18%) i rzemiosł spożywczych (18%).

Primus inter pares

Prymusi to kolejna grupa, która liczy 8%. Na tle pozostałych segmentów wyróżnia ją korzystna sytuacja firmy (przez większość respondentów określana jako bardzo dobra) i powszechnie deklarowany wzrost przychodów w 2022 roku w porównaniu do 2021. Firmy te zwykle miały opracowaną strategię oraz założone do realizacji cele na najbliższy czas. Rzemieślnicy z tej grupy często deklarowali chęć podnoszenia swoich kwalifikacji.

Segment ten jest zdominowany przez przedstawicieli rzemiosł sklasyfikowanych jako „pozostałe” oraz spożywcze (odpowiednio 35% i 32%). Co piąta firma z tej grupy mieści się w dużych miastach, powyżej 200 tys. mieszkańców. Większość (83%) należy do cechów lub izb rzemieślniczych. Właściciele na ogół mają kwalifikacje mistrza lub czeladnika (80%), średnia wieku to 51 lat.

Ostrożność matką powodzenia?

Ostrożni to ostatnia, niewielka liczebnie (7%) grupa rzemieślników. Firmy te bardzo różnie oceniają swoją sytuację rynkową, mimo że często notowały w 2022 roku wzrost przychodów i podobnie często jak „prymusi” postrzegają siebie i swoje branże jako znajdujące się w fazie rozwoju/wzrostu. W ostatnich trzech latach często prowadziły różnego rodzaju działania inwestycyjne, takie jak innowacje procesów biznesowych w obszarze sprzedaży, zarządzania firmą, logistyki. W swoich prognozach na 2023 rok są podzieleni, dość często spodziewają się poprawy sytuacji, ale też – częściej niż pozostałe segmenty – jej pogorszenia. Profil branżowy tej grupy jest zróżnicowany. Największy udział mają w niej rzemiosła budowlane (33%) i spożywcze (25%).

Spore zróżnicowanie

Rzemiosło jest bardzo zróżnicowane nie tylko pod względem przedmiotu działalności, lecz także z uwagi na deklarowane aspiracje i potencjał rozwojowy. Do grup, które dysponują takimi możliwościami i otwartością na zmiany należy większość wyróżnionych segmentów. Drugą pod względem liczebności grup (36%) są tzw. bierni kontynuatorzy, wśród których panuje dość duża inercja, a wola rozwoju i doskonalenia firmy jest najmniejsza.

Pełna treść raportu [„Tropami polskiego rzemiosła”](#) dostępna jest na stronie PARP.